

Rövid csőrű lúd (*Anser brachyrhynchus* Baillon, 1833) adat a Dinnyési-Fertőről. 1985. X. 22-én mintegy 20 000—22 000 *Anser fabalis* húzott be napközben ivás céljából a Dinnyési-Fertő Természetvédelmi Területre (Velencei-tó). A lúdtömegben jó látási viszonyok mellett 2 rövid csőrű ludat ismertem fel. E fajnak 1940. évi első megjelenése óta ez a 22-ik előfordulási adata Magyarországon.

Dr. Sterbetz István

Üstökös récék (*Netta rufina*) a Csaj-tavon. 1986. IV. 27-én 1 pár üstökös récét (*Netta rufina*) figyeltem meg a Csaj-tó VIII. számú tóegységén. A madárpár 8—10 barátréce (*Aythya ferina*) társaságában úszkált, majd külön válva, hol bukva, hol tótágast állva kereste táplálékát.

Dr. Bankovics Attila

Cifra pehelyréce (*Somateria spectabilis*) a visegrádi Dunán. 1986. IV. 3-án iskolai kirándulás keretében jártunk Visegrádon, és a délelőtt folyamán az ún. sarkantyú (kőgát) alatti szakaszon egy színesedő fiatal hím cifra pehelyrécét figyeltem meg. A madár kb. 12 füstösréce (*Melanitta fusca*) társaságában tartózkodott, valamivel odébb 1 jegesrécét (*Clangula hyemalis*) és 31 hegyi récét (*Aythya marila*) figyeltem meg. Másnap Magyar Gábor és Boros Emil a jelzett helyen találták a madarat, 5-én reggel apámmal, Schmidt Egonnal és más megfigyelőkkel láttuk a cifra pehelyrécét 20 füstösréce közelében. Valamivel távolabb 2 jegesréce és 30—35 hegyi réce tartózkodott. E napon 7—8 óra között (nap szerinti idő), tiszta, viszonylag hűvös időben a cifra pehelyrécénél sorrendben a következő bukási időket mértük: 30, 45, 40, 35, 38, 35, 18, 40, 32, 35, 45, 40, 47 mp. A madár néha felhozta a talált táplálékot, amelyet Boros Emil 30×-os nagyítású távcsővel csigának (faj?) határozott. Egy ízben fürdött, több alkalommal repült. Ilyenkor a lejjebb sodródott madár a füstösrécékkel együtt eredeti tartózkodóhelyére tért vissza. Több ízben megfigyeltük, hogy utóbbiak úszás közben feléje csíptek. Április 6-án még ugyanazon a helyen tartózkodott (*dr. Bankovics A., dr. Láng I., Márkus F.*), de 8-án már eltűnt a környékről.

Schmidt András

Adatok a kerecsensólyom (*Falco cherrug*) és a daru (*Grus grus*) tolltetű- (*Mallophaga*) fertőzöttségéhez. A vadászok Kőtelek határában 1982. X. 24-én mérgezéstől agonizáló kerecsensólymot találtak. Az elhullott madarat Lőrincz István a debreceni egyetemre küldte vizsgálatra. Volt szíves a tolltetveket leszedni, s nekem megküldeni. Az 1 db atkán kívül 8 hím, 41 tojó és 4 lárva *Degeeriella quadraticollis* (Rudow, 1870), tolltetű volt a sex? kerecsensólymon.

Ugyancsak *Lőrincz István* természetvédelmi felügyelő, a Magyar Madártani Egyesület főtitkár helyettese küldött számomra tolltetveket, amelyeket egy fiatal, Zagyvarékas határában 1975. XI. 1—10. között lőtt daruról szedett, valamint 3 db alsó szárnyfedő tollat. A lőtt fiatal darut *dr. Jánossy Dénes* paleontológusnak küldte el. A három darab alsó szárnyfedőn mintegy 1800 db! tolltetűpetét találtam. A következő tolltetűfajokat determináltam: *Esthiopterum gruis* (Linné, 1785): 1 hím, 2 tojó, 2 lárva egyedét; *Gruimenopon longum* (Giebel, 1874): 11 hím, 22 tojó, 5 lárva egyedét; *Heleonomus macilentus* (Nitzsch, 1866): 4 hím, 9 tojó, 1 lárva egyedét.

Kérem az ornitológus, természetvédő kollégákat, ha ily ritka madárfajok elhullott példányai kerülnek birtokukba, szíveskedjenek a külső élősködőket egy nagyobb fehér papír fölött a tollakat felborzolva kirázni. Egy üvegcskébe, néhány csepp alkoholba tegyék a parazitákat. A következő adatokat mellékeljék: a madárfaj neve (esetleg neme), gyűjtési helye, ideje, a gyűjtő neve. A küldeményt a Madártani Intézetnek vagy a Magyar Madártani Egyesületnek szíveskedjenek megküldeni (1121 Budapest, Költő u. 21.).

Nagyon fontos, hogy két különböző fajú madár egymás mellé ne kerüljön, mert a tolltetvek átmásznak a másik madárba, és ekkor már a tudomány részére használhatatlanná válik a küldött anyag!

Dr. Rékási József

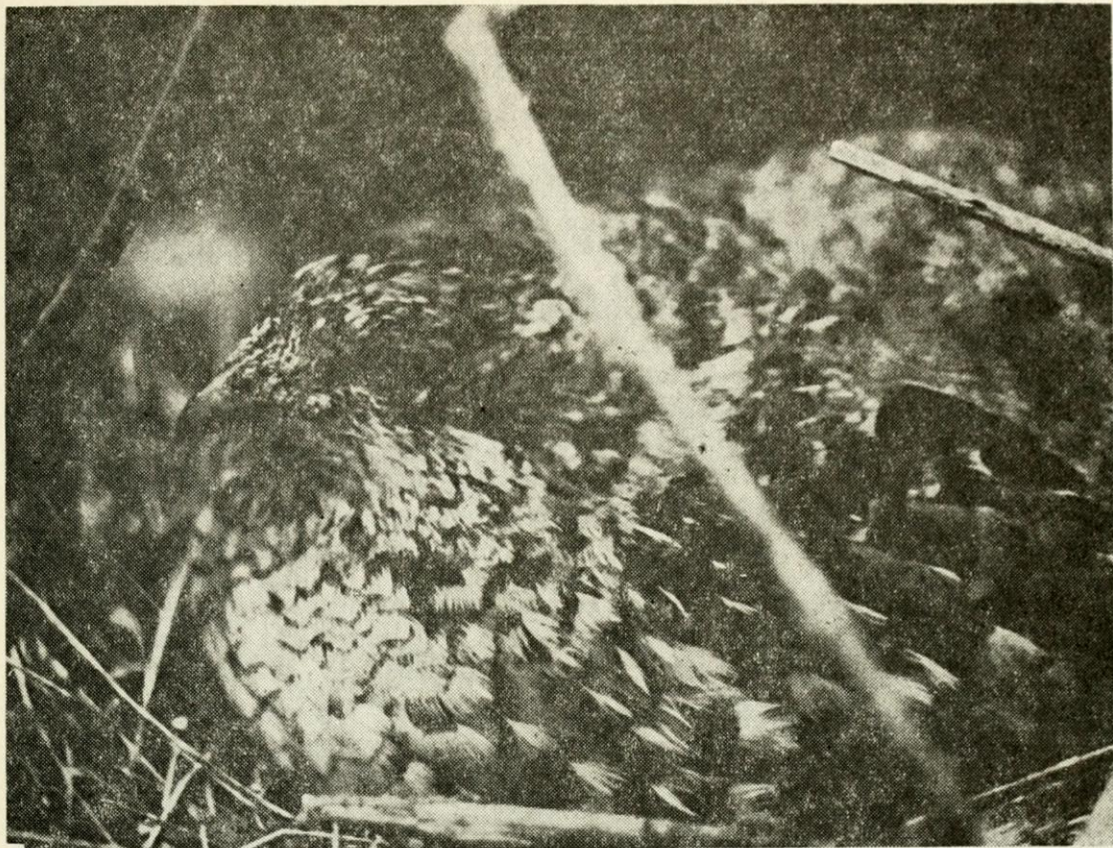
Császármadár (*Tetrastes bonasia*) előfordulása a Karancs—Medves hegység környékén. Egyedüli fajdfélénk a császármadár, vagy ahogyan Nógrádban is nevezik a *mogyoróstyúk*. Mint vadász is régóta figyelem előfordulási helyét. Salgótarjánhoz legközelebb eső ilyen terület a Karancs—Medves hegység, Inaszó, Szőlőverő, Kazár. Sokat kutattam a fészkelőhelyek után, de fészkealjra csak kétszer tudtam rátalálni.

Egyik helyen, május hó 12-én már kotló, illetőleg fészken ülő anyamadarat találtam. Rá következő napon a kicsinyek már kikeltek. A fészkekben 4 üres tojást és két csibét találtam, a többi erősebb 8—9 kicsibe az avar és a bokrok alá rejtőzött. Előző nap a fészken ülő anyamadarat, majd másnap a fészkealjat két csibével, tojásokkal tudtam lefotózni. Az elrejtőző kicsinyeket szinte lehetetlen volt a bokrok alatt megtalálni, pillanatok alatt több irányba másztak.

Másik alkalommal a Karancsban már csak üres, elhagyott fészkealjat találtam tojásmaradvánnyal. Megfigyelésem szerint a kicsinyek tojásból való kikelési időszaka május hó közepére esik.

1978. március hó 20-án a Salgó-vár alatti Tatárárok völgyében síppal csaltam be egy gyertyánfára először egy tyúkot, majd 3—4 perc múlva a kakast. Ugyanezen a helyen 1978. június hó végén együtt láttam a családot, köztük 11 jól fejlett csibével. Karancs hegységben a császármadár legkedvesebb tartózkodási helye: Tatárok-lápa, Három-lápa, Kincsér-tető, Homoru, főleg a Hegyes-Karancs (itt sok a mogyoróbokor), Források völgye és végül a Ceberna-völgy. Előbb felsorolt részeken általam becsült párok száma 20—22 lehet. Előfordul még császármadár a Medves hegységben, Inaszó és a Szőlőverő erdeiben.

Az utóbbi években egyre több helyen találtam tollakat széttépett madártól, hogy a tettesek szárnyas vagy szőrmés ragadozók voltak-e, megállapítani nem tudtam. Tény az, hogy a szőrmés ragadozóink egyre jobban elszaporodtak; márpedig a császármadárnak — mint földön fészkelőnek — legfőbb ellensége a róka, nyest, nyuszt, vadmacska. Ha figyelembe vesszük, hogy három utóbbi faj védelem alatt áll, akkor nem kell külön hangsúlyozni, egyre inkább gyarapodik ellenségeinek száma; nem beszélve az ugyancsak védelmet élvező héjáról. Az utóbbi két évben folytatott megfigyeléseim, valamint a hozzám beérkezett jelentésekből sajnos az állapítható meg,

1. ábra Császármadár (*Tetrastes bonasia*) a fészken (Fotó: Dr. Ruzsik M.)

hogy amíg 8—10 évvel azelőtt számuk szépen növekedett, addig az utóbbi években rohamosan csökkenő állományról beszélhetünk, legalábbis a Karancs és Medves hegységekben.

Egyedüli fajfélénk mindenképpen megérdemelné, hogy mind a madárvédők, mind a vadászok, valamint az erre illetékesek is többet törődjenek vele. Nem elég a meglevő állományt védeni, de számának fokozását valamilyen úton-módon sürgősen elő kellene segíteni.

Dr. Ruzsik Mihály

Fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) az Aggteleki Nemzeti Parkban. Az Aggteleki Nemzeti Park faunájára nézve új madárfaj, a fehérhátú fakopáncs első előfordulását sikerült bizonyítani 1986. V. 15-én, amikor *Dr. Láng István, Buzetzký Győző* és *Varga Zsolt* társaságában Sződliget községhatárban területbejárást végeztünk.

A tojó példány Szádvár alatt egy tisztásra röppent ki rövid időre, s ott a száradó csúcsú diófákat (*Juglans regia*) látogatta. Egyszer dobolt, jellegzetes tompán hangzó „tyuk-tyuk” hangját hallatta, majd kb. 5 perc után visszatért a szomszédos gyertyános-tölgyesbe. Költése valószínű.

Dr. Bankovics Attila

Sziki pacsirta (*Calandrella brachydactyla*) előfordulása Mátraalján. 1984-ben Gyöngyöstől K-re, részben mezőgazdasági, részben külszíni bányaművelésre tervezett parlagterületen sziki pacsirták (*Calandrella brachydactyla*) új élőhelyét sikerült bizonyítani. A 30 ha-os területről azóta a következő sziki pacsirta megfigyelési adatok származnak:

1984. VI. 23-án a még alacsony kukoricavetés felett egy hím tartósan énekelt, majd egy másik hím támadta;

1985 júniusában a már nem művelt és az erőgépek által letaposott, kopár terület felett énekelt 4—5 hím;

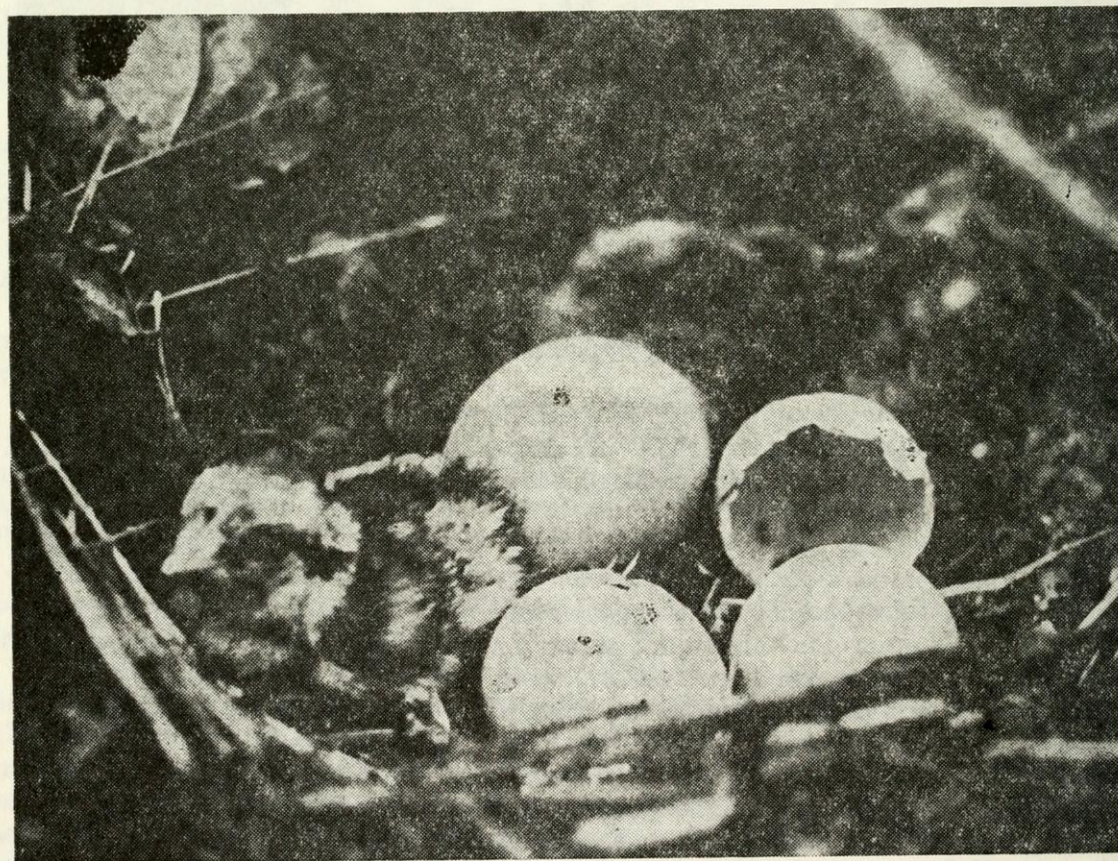
1986. V. 7-én a kiritkult, sávokban foltos gabonavetés felett 7 éneklő hím volt látható;

1986. V. 13-án 1 pár a területet átszelő földúton szedegetett — a hím időnként udvarolt a tojónak —, egy másik pár a kiritkult gabonatóbla széléről rebtent fel, ugyanakkor a vetés felett további 4 tartósan énekelt.;

1986. május 18-án Gyöngyöshalász, illetve Adács határában, fiatal kukorica-vetés felett 2+1 éneklő hím repült.

Szalai Ferenc—Márkus Ferenc

Adatok a dolmányos varjú (*Corvus cornix*) szigetközi fészkelésének gyakoriságához. 1986. IV. 15-én a Dunán a Rajka—Gönyű szakaszon (59 km) végighajózva a folyó jobb partján, 25 m széles parti sávban, illetve 1986. IV. 16-án a Szigetköz ún.

2. ábra Császármadár fészkelje néhány órák fiókákkal (Fotó: Dr. Ruzsik M.)

patkányosi területén, 50 ha-os nemesnyárasában történt felmérés szerint a dományos varjú (*Corvus cornix*) fészkelési gyakoriságára vonatkozóan a következő adatokat kaptam.

Rajka—Gönyű Duna-szakasz; az 59 km hosszú, 25 m széles partszakaszon az összes fészekszám 38, ebből lakott 17. Az 1 km-re eső átlagos fészekszám: 0,64 db, lakott fészek 0,28 db. 1 lakott fészekre jutó 25 m széles partisáv hossza: 3,47 km.

Nemesnyáras mintaterület: az 50 ha-on az összes fészekszám: 7, ebből lakott 5. Az 1 ha-ra eső átlagos fészekszám 0,14 db, lakott fészek 0,10. Az 1 lakott fészekre jutó terület nagysága: 10 ha.

Márkus Ferenc

Kucsmás poszáta (*Sylvia melanocephala*) első megkerülése Magyarországon. 1979. VII. 29-én madárgyűrés közben a Tapolca közelében levő Szentgyörgy-hegyen egy ad. hím kucsmás poszátát fogtam!

A madár a hegy délkeleti oldalán, öreg elvadult szőlő helyén felállított 12 méteres függönyháló segítségével került meg.

Szentgyörgy-hegy a Tapolcai-medencéből kiemelkedő vulkáni bazalthegyek egyike. Éghajlata meleg, mediterrán jellegű, őszi szőlőtermelő vidék.

A területre jellemző madárfajok: balkáni fakopáncs, nyaktekeres, gyurgyalag, töviszúró gébics, sárgarigó, hantmadár, kövirigó, cigánycsuk, házi rozsdafarkú.

A fogóhely közvetlen közelében karvalyposzáta, töviszúró gébics, cigánycsuk és sárgarigó fészelt. Mivel ez ennek a fajnak az első hazai adata volt, színes diafelvételeket készítettem, és a Madártani Intézet munkatársának *Haraszthy Lászlónak* is megmutattam.

A méretek felvétele után a madarat gyűrűvel a lábán szabadon engedtem.

Zsoldos Árpád

Az erdei szürkebegy (*Prunella modularis*) áttelelése Tarnalelesz környékén. Az 1984/85-ös kemény tél ellenére áttelelt néhány erdei szürkebegy területünkön. A vastag hótakaró és a nagy hideg igen megnehezítette a madarak táplálékszerzését, ezért csak a déli kitettséggű, ún. „verő”-oldalokon találkoztam velük, ahol a vízmosságokban, a hegyoldalakon gallykupacok vagy sűrű bokrosok voltak. Ilyen helyeken ugyanis a napsütés hatására megolvadt a hó, és így táplálékhoz juthattak. A megfigyelési adatok a következők:

1985. I. 23. Tarnalelesz, Vermes, 1 pld. a vadetető közelében, erdei fenyvesben;

1985. II. 4. Szentdomonkos, Kő-megi-verő, 3 pld. fiatal akácokban;

1985. II. 21. Tarnalelesz, Vallós-kert, 1 pld. fiatal lucokban;

1985. II. 28. Bükkszenterzsébet, Várhegy, 2 pld. sziklás, bokros verőoldalon;

1985. III. 3-án Váraszó, a faluban 1 pld. a patak menti bozótban.

Matyikó Tibor

Havasi szürkebegy (*Prunella collaris*) a Salgó-vár bazaltszikláin. A havasi szürkebegy hazánkban csak téli vendég. Mint ahogyan neve is mutatja, a havasok lakója. Közép- és Dél-Európa magas hegyein, így a Pireneusok, az Alpok és a Kárpátok henye-fenyőövében, sőt ennél magasabban is megtalálható.

A téli hideg időjárás kényszeríti a hegyek lábaihoz. 1984. IV. hó 8-án a Salgó-vár bazaltszikláin pillantottam meg egy párt, amelyek közül az egyik hím, a másik tojó

volt. Bokrok között suhanva, köveken, sziklákon állandóan mozogva magvakat szedegettek. Huzamosabb időn át volt alkalmam megfigyelést végezni.

1985. XII. 30-án ugyancsak a Salgó bazalt szikláin (500—520 m magasság) vettem észre 5 példányból álló csoportot, amelyből 2 hím volt. Velem volt egyik madártani csoporttársam is. Együtt figyeltük, amint száraz fűszálak, virágszálak, kövek között keresték táplálékukat. Jó néhány filmkockát tudtam a kis csoportra fotózni. Másnap megint kimentünk, remélve, hogy ott fognak még tartózkodni. Így is volt. Ugyanazon a területen szedegettek, mint előző napon; ismételten megkísérletem lefényképezni őket, amely folytonos mozgásuk miatt elég körülményes volt.

Ez a pacsirta nagyságú, hamuszürke színű madár — megfigyelésem szerint — igen ritkán látható fán, inkább a bokrok alatt, fűfélék között, a földön szeret tartózkodni. Fán üldögélve — néhány percig — sikerült így is lencsevégre kapnom. Amikor nagyobb hó esett, elhagyták táplálékszerző helyüket, január hó 4-én már nem találtuk Salgón őket.

Költőhelyük a Magas-Tátra, Salgótól légvonalban kb. 110—120 km-re esik, nyilván innen vonultak le sziklás vidékünkre.

Érdemes lenne november és április közötti időszakban a környékbeli felhagyott kőbányákat figyelemmel kísérni.

Dr. Ruzsik Mihály

Karmazsinpirók (*Carpodacus erythrinus*) előfordulása Somogyban. 1985. V. 21-én 9-kor Lipótfá község határában a Zselici Tájvédelmi Körzet területén a karmazsinpirók jellegzetes énekére lettünk figyelmesek, majd meg is pillantottuk a kiszínezett hímet. Körülbelül két percig figyelhettük a madarat, majd elrepült, és többet nem is láttuk.

A karmazsinpirók Magyarországon igen szórványosan észlelt, de terjeszkedőben levő faj, így felbukkanására az eddigieknél gyakrabban számíthatunk.

Dr. Stollmann András—Csorba Gábor—Dr. Mészáros Ferenc

Short Communications

Pink-footed Goose (*Anser brachyrhynchus* Baillon, 1833) at the Dinnyési—Fertő (Velence Lake). About 20 000—22 000 *Anser fabalis* visited the Dinnyési—Fertő Nature Reserve at Lake Velence in order to drink on 22 October, 1985. I spotted two pink-footed geese among them in good visibility conditions. Since first noted in Hungary in 1940, this is the 22nd record of this species in Hungary.

Dr. István Sterbetz

Red-crested Pochard (*Netta rufina*) on Lake Csaj. I observed a pair of Red-crested Pochards (*Netta rufina*) on fish-pond unit VIII of Lake Csaj. The pair was swimming among 8—10 pochards, (*Aythya ferina*), then separated from them and foraged by diving or by staying upside-down with head below the water.

Dr. Attila Bankovics

King Eider (*Somateria spectabilis*) on the Danube at Visegrád. On 3 April, 1986 I visited Visegrád on a school excursion and in the morning, on the section of the river below the stone dyke, I observed a juvenile male King Eider. The bird was among about 12 velvet scoters (*Melanitta fusca*), at some distance there were 31 scaups (*Aythya marila*) and one long-tailed duck (*Clangula hyemalis*). The following day *Gábor Magyar* and *Emil Boros* found the bird on the same spot, on the 5th my father,

Egon Schmidt and other observers spotted the king eider in the vicinity of 20 velvet scoters. At some distance there were 2 long-tailed ducks and 30—35 scaups. Between 7 and 8 hrs, in clear, relatively cool weather we measured the following diving times: 30, 45, 40, 35, 38, 35, 18, 40, 32, 35, 45, 40, 47 sec. Sometimes the bird brought up the food item, which was identified by *Emil Boros* with a pair of 30× binoculars as some species of snail. During this time the bird bathed once and took to its wings several times when it got carried down-stream by the current, returning to its original position with the velvet scoters. In several instances the latter birds behaved aggressively towards the king eider. On the 6th the bird was still at the same place (*Dr. A. Bankovics, Dr. I. Láng, F. Márkus*) but was gone by the 8th.

András Schmidt

Contribution to the bird lice (Mallophaga) infestation of the Saker (*Falco cherrug*) and the European Crane (*Grus grus*). On 24 October, 1982, hunters found a saker near Kőtelek agonizing from poisoning. The dead bird was sent by István Lőrincz to the Kossuth University of Debrecen for examination, but before doing so he was kind enough to collect the bird lice from the specimen and send them to me for identification. Besides 1 tick, there were 8 male, 41 female and 4 larval *Degeeriella quadraticollis* (Rudow, 1870) on the saker of undetermined sex. It was also nature warden István Lőrincz, vice-president of the Hungarian Ornithological Society, who sent me bird lice and 3 lower coverts from a crane shot some time between 1 and 10 November, 1975. The dead bird was sent to *Dr. Dénes Jánossy*, paleontologist of the Hungarian Natural History Museum. On the lower covert feather I found about 1800 bird lice eggs and identified the following species: *Esthiopterum gruis* (Linné, 1758): 1 male, 2 females, 2 larvae; *Gruimenopon longum* (Giebel, 1874): 11 males, 22 females and 5 larvae; *Heleonomus macilentus* (Nitzsch, 1866): 4 males, 9 females and 1 larva.

Dr. József Rékási

The occurrence of the Hazel Hen (*Tetrastes bonasia*) in the Karancs—Medves Hills. The only species of the *Tetraonidae* family in Hungary is the hazel hen. As a hunter I have noted its occurrence for many years. The localities where it occurs around Salgótarján in the Karancs and Medves Hills are Inaszó, Szőlőverő and Kazár. I have often searched for its nest but were successful only on two occasions.

On one of these occasions I found a female incubating the eggs on 12 May. By the following day the young had hatched, I found empty eggshells and 2 chicks, the other 8—9 stronger chicks had already hidden among the leaf litter and the bushes. The previous day I photographed the female incubating the eggs, the following day I took photos of the 2 young with the eggs. It was impossible to find the young among the bushes, they would scatter in all directions in seconds.

On the other occasion I found only the empty nests with the eggshells. I have observed that hatching occurs in the middle of May.

On 20 March, 1978 I used a whistle to call in first a hen, 3—4 minutes later a cock, in the Tatár-árok valley below the Salgó-Castle. At the same site I observed a family party with 11 well developed juveniles at the end of June in 1978. The most favoured localities of the hazel hen in the Karancs Hills are: Tatár-árok-lápa, Három-lápa, Kincse-tető, Homoru and mainly the Források-valley of the Hegyes-Karancs (where hazel are plentiful) and finally the Ceberna-valley. I estimate about 20—22 pairs resident in these localities. Other localities of occurrence in the Medves Hills are Inaszó and Szőlőverő.

In recent years I have found an increasing number of feathers from dead birds, though I could not ascertain whether it was mammalian or avian predators who killed the birds. It is a fact, however, that carnivores have recently increased in numbers, and foxes, stone martens, beech martens and wild cats predate on the ground-nesting hazel hen. If we take into consideration that the latter three species, as well as the goshawk, are protected, the numbers of predators of the hazel hen are on the increase. According to my observations, and also according to reports from other bird-watchers,

whereas the number of hazel hens was increasing 8—10 years ago, it is again decreasing, at least in the Karancs—Medves Hills.

The only grouse species in Hungary deserves the attention of both conservationists and hunters, as well as that of the authorities. It is just not sufficient to protect the present population, but urgent measures need to be taken to increase its number.

Dr. Mihály Ruzsik

White-backed Woodpecker (*Dendrocopos leucotos*) in the Aggtelek National Park. I was successful in finding a bird species new to the area of the Aggtelek National Park, when in the company of *Dr. István Láng, Győző Buzetzký* and *Zsolt Varga* I toured the area around Szögliget on 15 May, 1986.

A female flew out to an open meadow below Szádvár and visited walnuts trees (*Juglans regia*) the tops of which were drying out. It drummed in one instance, emitted its characteristic "tuke-tuke" call, and returned to the neighbouring oak-hornbeam forest after 5 min. It probably nested in the area.

Dr. Attila Bankovics

The first occurrence of the Short-toed Lark (*Calandrella brachydactyla*) in the Mátraalja (foot of the Mátra Mts). In 1984, west of Gyöngyös, on fallowland left unattended by agriculture, or deliberately abandoned because of future stripmining, I found a new locality record for the Short-toed Lark (*Calandrella brachydactyla*). I have since then made the following observations in the 30 ha area :

23 June, 1984: a male sings for a long time above low maize, later another male attacks it;

June 1986: 4—5 males singing above bare abandoned fallowland heavily trampled by machines;

7 May, 1986: 7 males singing above patchily bare wheat field;

13 May, 1986: a pair forages on track dissecting the area, male courting female, another pair flies from a thin wheat field, further 4 males singing prolongedly above the field;

18 May, 1986: 2+1 singing males above maize field in the outskirts of Gyöngyöshalász and Adács.

Ferenc Szalai—Ferenc Márkus

Data on the nesting frequency of the Hooded Crow (*Corvus cornix*). I took a boat along the section of the Danube between Rajka and Gönyű (59 km) on 15 April, 1986, when I examined a 25 m wide strip along the bank, and on the 16th I visited a 50 ha planted poplar wood in the so-called "patkányosi" area of the Szigetköz, when I recorded the following data on the nests of the Hooded Crow (*Corvus cornix*).

Section of the Danube between Rajka and Gönyű: total number of nests was 38, of these occupied were 17. Mean number of nests per km was 0.64, that of occupied nests was 0.28. The length of the 25 m wide bank strip per occupied nest was 3.47 km.

Planted poplar wood: total number of nests was 7, of which 5 were occupied. Mean number of nests per ha was 0.14, that of occupied nests 0.10. The area per one occupied nest was 10 ha.

Ferenc Márkus

First record of the Sardinian Warbler (*Sylvia melanocephala*) in Hungary. I netted birds for ringing on the Szentgyörgy Hill near Tapolca on 29 July, 1979, when I captured a Sardinian Warbler. The bird was netted in a 12 m mistnet erected on the south-eastern slope of the hill in overgrown abandoned vine-yard.

The Szentgyörgy Hill is a volcanic basaltic mount rising above the Tapolca-Basin. Its climate is submediterranean, with traditional vine-growing.

Bird species characteristic for the area are Syrian woodpecker, wryneck, bee-eater, red-backed shrike, oriole, wheatear, rock thrush, stonechat and black redstart.

In the immediate vicinity of the site of capture, nesting species were barred warbler, red-backed shrike, stonechat and oriole nested. Since this was the first record of the species for Hungary, I made a colour-slide photograph of the bird, based on which the identification was verified by *László Haraszty* of the Hungarian Ornithological Society.

The bird was released after measurements and ringing.

Árpád Zsoldos

Dunnock (*Prunella modularis*) overwintering at Tarnalelesz. In the harsh winter of 1984/85 a number of dunnocks wintered in the area. The thick snow cover and the extreme cold made it difficult for the birds to forage, therefore I encountered them only on southern slopes, where there were gullies, thick bushes and piles of sticks, where the snow melted as a result of the sunshine. The following observations were made:

- 23 January, 1985, Tarnalelesz, Vermes, 1 specimen in pine forest near game feeding site;
- 4 February, 1985, Szentdomonkos, Kő-megi-verő, 3 specimens in young black-locust wood;
- 21 February, 1985, Tarnalelesz, Vallós-kert, 1 specimen in spruce forest;
- 28 February, 1985, BükkSZenterzsébet, Várhegy, 2 specimens on rocky, bushy southern slope;
- 3 March, 1985, Váraszó, 1 specimen among bushes along stream in village.

Tibor Matyikó

Alpine Accentor (*Prunella collaris*) on the basaltic rocks of Salgó-vár. The Alpine Accentor is only a winter visitor to Hungary, and as its name shows, it is an inhabitant of the alpine habitats. It occurs in the high mountains of Central and Southern Europe, in the Pyrenees, the Alps, the Carpathians in dwarf coniferous woods, or even at higher altitudes.

Cold weather forces the birds down to the foot of these mountain ranges. I recorded a pair on 8 April, 1984 on the basaltic rocks of the Salgó Castle. They foraged for seeds among bushes by being continuously in the move. I was able to observe them for a long time.

On 30 December, 1985 I observed a party of 5 birds at the same site (500—520 m a.s.l.), of which 2 were males. A member of the local section of the Hungarian Ornithological Society accompanied me on this occasion. Together we observed the birds foraging among dry grass, herbs and stones. I took a number of photographs of the group. The following day we visited the site again and the Alpine Accentors were still there, foraging in the same area as the previous day. It was difficult to take photographs because of their incessant movement.

According to my observations, this skylark-sized bird rarely visits the canopy of trees, it prefers to forage below bushes, among grass, on the ground. I was able to take photographs when it rested on a tree for a few minutes. When heavy snowfall set in, the birds departed by the 4th of January.

The nearest breeding range of the Alpine Accentor, the High Tatras lies about 110—120 km north of the Salgó, from where these birds undoubtedly had come.

It would be worthwhile to search for this species in abandoned quarries in the area between November and December.

Dr. Mihály Ruzsik

Occurrence of the Scarlet Rosefinch (*Carpodacus erythrinus*) in Somogy County. We noted the characteristic song of the Scarlet Rosefinch at 9 h on 21 May, 1986 in the vicinity of Lipótfá in the Zselic Landscape Protection area, then we spotted the male in full summer plumage. We were able to observe the bird for about 2 min. then it disappeared.

The Scarlet Rosefinch has been recorded only sporadically in Hungary, but its range is expanding, so further records may be expected.

Dr. András Stollmann—Gábor Csorba—Dr. Ferenc Mészáros

ANNOUNCEMENT

BEJELENTÉSEK

Avian family-group names

The Standing Committee on Ornithological Nomenclature of the International Ornithological Committee has prepared a list of established names of avian family-group taxa (superfamilies to tribes) and their synonyms as the first step in process of writing an application to the International Commission on Zoological Nomenclature to stabilize usage of these names. The SCON wishes to obtain input from all interested ornithologists on this list and its proposed application to the ICZN. The list is available to all interested ornithologists who are willing to examine it carefully and provide the SCON with corrections, additions, comments, and suggestions. This list of avian family-group names is unofficial and should not be used for any purposes other than that just mentioned. Copies of the list may be obtained by writing to Professor Walter J. Bock, Chairperson SCON, Department of Biological Sciences, Columbia University, New York, NY 10026, USA.

A család-körű madárrendszertani egységek nevei

A Nemzetközi Ornitológiai Bizottság keretében működő Madárnevezéktani Állandó Bizottság (SCON) előzetesen összeállította a család-körű taxonok (superfamilia — tribe) és azok synonymái érvényben levő elnevezéseinek jegyzékét abból a célból, hogy a Zoológiai Nomenclator Nemzetközi Bizottsága rögzítse e nevek használatát. A SCON véleményeket vár a jegyzékkel és annak előterjesztésével kapcsolatban minden érdekelt ornitológustól. A lista hozzáférhető minden érdeklődő számára, aki gondosan át akarja azt tanulmányozni és visszajelzi a SCON részére javításait, kiegészítéseit, magyarázatait vagy javaslatait, az angol szövegben megadott címen.